

KARTA PRZEDMIOTU

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Język polski jako dziedzictwo narodowe
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Polish language as a national heritage
Kierunek studiów	Filologia Polska
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	językoznawstwo
Język wykładowy	język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Mariusz Koper
---	-----------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	II	

Wymagania wstępne	Wiadomości z zakresu gramatyki opisowej języka polskiego, gramatyki historycznej języka polskiego, historii języka polskiego, sprawności i poprawności językowej, kultury języka polskiego oraz historii Polski.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Wprowadzenie oraz utrwalenie wiedzy z zakresu języka polskiego jako dziedzictwa narodowego.
C2. Zapoznanie studentów z kształtowaniem się polskiej świadomości językowej i narodowej.
C3. Waga języka polskiego jako niematerialnego dziedzictwa narodowego.
C4. Zapoznanie studentów z podstawami ochrony prawnej języka polskiego.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie kontekst współczesnych studiów z zakresu rozwoju polskiej świadomości językowej i narodowej.	K_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy w celach praktycznych – głównie z zakresu polityki językowej oraz prawnej ochrony języka polskiego.	K_K04
K_02	Student jest gotów do świadomego podjęcia obowiązków humanisty w życiu publicznym; kieruje się troską o dziedzictwo narodowe i kulturowe języka polskiego.	K_K05
K_03	Student jest gotów do okazywania postawy szacunku wobec języków mniejszości narodowych w Polsce.	K_K06
K_04	Student jest gotów do inicjowania własną pracą nowych obszarów badawczych, zwłaszcza w odniesieniu do języka	K_K07

	polskiego jako podstawowego narzędzia w procesie myślenia i komunikacji językowej.	
--	--	--

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1. Imię w dziejach i kulturze polskiej (dziedzictwo kulturowe i językowe). 2. Nazwisko w historii języka polskiego (dziedzictwo kulturowe i językowe). 3. Proces kształtowania się polskiej świadomości językowej i narodowej w X-XIII wieku. 4. Proces kształtowania się polskiej świadomości językowej i narodowej w XIII-XV wieku. 5. Złoty wiek w kulturze polskiej – rozwój języka polskiego (Mikołaj Rej, Jan Kochanowski). 6. Czy język polski nam się kundli? Stan polszczyzny w XXI wieku. 7. Czym jest nowomowa? Charakterystyka zjawiska. 8. Polskie pieśni narodowe. Charakterystyka. 9. Rola Kościoła w kształtowaniu polskiej świadomości narodowej i językowej. 10. Historia wyrazu naród (przeobrażenia semantyczne) i wyrażenia język ojczysty 11. Język polski jako dobro narodowe i kulturowe (ośrodki, instytucje, ludzie, inicjatywy, ustawy). 12. Ochrona dziedzictwa narodowego polszczyzny oraz troska o przyszłość języka polskiego. 13. Prastowiańskie dziedzictwo leksykalne polszczyzny. 14. Jan Paweł II – odnowiciel mowy polskiej. 15. Dialekty i gwary języka polskiego oraz ich dziedzictwo językowe i kulturowe.
--

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Obserwacja i rozmowa	Zaliczenie przedmiotu
UMIEJĘTNOŚCI			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Metoda obserwacji uczestniczącej	Obserwacja	Zaliczenie przedmiotu/protokół
K_02 K_03 K_04	Praca w grupach	Obserwacja i rozmowa	Zaliczenie ustne/ protokół

VI. Kryteria oceny, wagi

Podstawą zaliczenia przedmiotu jest obecność oraz aktywność na zajęciach (60%) oraz zaliczenie ćwiczeń ustnych w trakcie zajęć (40%).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	60

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Krzysztof Maćkowiak, <i>U źródeł polskiej świadomości językowej (X-XV wiek)</i> , Poznań 2011.

Zenon Klemensiewicz, *Historia języka polskiego*, Warszawa 2019.
Jan Paweł II. *Odnowiciel Mowy Polskiej*, red. Stanisław Mikołajczak, Marta Wrześniewska-Pietrzak, Poznań 2009.
Stanisław Rospond, *Kościół w dziejach języka polskiego*, Wrocław 1985.
Niematerialne dziedzictwo kulturowe: źródła – wartości – ochrona, red. Jan Adamowski, Katarzyna Smyk, Lublin - Warszawa 2013.
Ustawa z dnia 7 października 1999 roku o języku polskim. Dz.U. 1999 Nr 90, poz. 999.
Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku.
Polskie nazwy własne. Encyklopedia, red. Ewa Rzetelska-Feleszko, Kraków 1994.
Współczesny język polski, red. Jerzy Bartmiński, Lublin 1993.

Literatura uzupełniająca

Maria Malec, *Imiona chrześcijańskie w średniowiecznej Polsce*, Kraków 1994.
Nazwy własne w języku, kulturze i komunikacji społecznej, red. Robert Mrózek, Katowice 2004.
Polskie dziedzictwo językowe na dawnych Kresach. Język polski dawnych Kresów Wschodnich, t. 5, Ewa Dziegiel, Katarzyna Czarnecka, Dorota A. Kowalska, Warszawa 2102.
Stanisław Gajda, Jan Mazur, Walery Pisarek, Maria Wojtak, *Ustalenia konferencji „Polska polityka językowa na przełomie tysiącleci”*, [w:] *Polska polityka językowa na przełomie tysiącleci*, red. Jan Mazur, Lublin 1999.
Stanisław Gajda, *Program polskiej polityki językowej*, [w:] *Polska polityka językowa na przełomie tysiącleci*, red. Jan Mazur, Lublin 1999.
Adam Pawłowski, *Zadania polskiej polityki językowej w Unii Europejskiej*, [w:] *Polska polityka językowa w Unii Europejskiej*, red. Jacek Warchała, Danuta Krzyżyk, Katowice 2008.
Stanisław Dubisz, *Język – historia – kultura*, Warszawa 2012.
Michał Głowiński, *Nowomowa po polsku*, Warszawa 1990.
Tadeusz Lehr-Spławiński, *Język polski: pochodzenie, powstanie, rozwój*, Warszawa 1978.
Bogdan Walczak, *Zarys dziejów języka polskiego*, Wrocław 1999.
Lucyna Agnieszka Jankowiak, *Prasłowiańskie dziedzictwo leksykalne we współczesnej polszczyźnie ogólnej*, Warszawa 1997.
Anna Dąbrowska, Władysław Miodunka, Adam Pawłowski, *Wyzwania polskiej polityki językowej za granicą: kontekst, cele, środki i grupy odbiorcze*, Warszawa 2012.